

23 septembrie 2024

Prin email

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

Florin-Ionuț Barbu, Ministru

cabinet@madr.ro

B-dul Carol I, nr. 4

Sector 3, București

România

Ref: Analiză privind impactul proiectului de modificare și completare a OUG nr. 4/2024

Stimate domnule Ministru,

Vă prezentăm mai jos punctele de vedere și comentariile Asociației Industriei de Protecția Plantelor din România (**AIPROM**) și ale Alianței Industriei Semințelor din România (**AISR**) cu privire la impactul negativ și disproporționat al proiectului de modificare și completare a OUG nr. 4/2024 asupra producătorilor și importatorilor de *input*-uri agricole, și anume produse de protecție a plantelor, semințe, combustibili și îngrășăminte („**Proiect**”).

Mai exact, ne referim la prevederile din Proiect conform cărora:

“[c]reditorii instituții financiare bancare, instituții financiare nebancale, furnizorii de utilități, precum și distribuitorii și furnizorii de resurse materiale agricole folosite la înființarea și producția agricolă vegetală, nu întreprind măsuri de recuperare, executare silită, asupra creanțelor acumulate, nu întreprind măsuri de exigiabilizare precum insolvența, declararea scadenței anticipate, altele asemenea, până la finalul anului 2025.” (sublinierea noastră)

Suntem parte ale aceleiași agriculturi și suferim același impact negativ al condițiilor menționate în Proiectul de Ordonanță. Suntem conectați cu fermierii și distribuitorii de *input*-uri ca părți ale aceluiași lanț valoric, care funcționează ca un ecosistem și orice decizie din sistem se repercutează și asupra noastră. Proiectul introduce (a) un caz de suspendare a rambursării datoriilor restante, a ratelor dobânzilor și comisioanelor scadente datorate de fermieri furnizorilor și distribuitorilor de *input*-uri agricole, precum și (b) interzicerea aplicării de către creditorii (furnizori sau distribuitori) a unor măsuri de recuperare a creanțelor scadente de la data intrării în vigoare a prevederilor până la data de 31 decembrie 2025.

Salutăm interesul MADR de soluționa dificultățile întâmpinate de fermierii din România ca urmare a condițiilor meteorologice din ultima perioadă și deschiderea MADR de a discuta soluțiile propuse în Proiect.

Soluția propusă în Proiect va afecta negativ toți operatorii din sectorul agricol, fie furnizori sau distribuitori, fie fermieri, după cum arătam în **Secțiunea A**. În plus, Proiectul prezintă

vulnerabilități legale insurmontabile, încălcând atât normele constituționale cât și rigorile de tehnică legislativă, după cum vom arăta în **Secțiunea B** și **Secțiunea C** de mai jos.

Precizăm că aceste punct de vedere este sumar și este înaintat pentru a face mai eficientă dezbaterea publică ce urmează a avea loc marți, 24 septembrie 2024, la sediul MADR de la ora 17:00. Dacă se solicită, putem dezvolta argumentele sumarizate mai jos.

A. *Proiectul va afecta negativ atât furnizorii sau distribuitorii cât și producătorii agricoli*

Proiectul va afecta, în mod cert, imediat și semnificativ sectorul agricol din România și va agrava situația acestuia.

Acest lucru se va întâmpla întrucât Proiectul, în forma sa actuală, (i) suspendă plata voluntară a datoriilor restante, a dobânzilor, comisiunelor scadente datorate de fermieri, penalităților de întârziere a plății și (ii) blochează, până la 31 decembrie 2025, luarea de către creditorii a oricăror măsuri de recuperare a creanțelor scadente. Altfel spus, creditorii (fie ei furnizori, fie distribuitori) nu vor mai avea concursul Statului în vederea recuperării creditului comercial acordat fermierilor. După cum știți, furnizorii de *input*-uri, prin acordarea de credit comercial pe termen lung (până la recoltarea culturii)¹, au permis fermierilor accesul la tehnologii și produse inovative, având ca rezultat îmbunătățirea productivității și sporirea competitivității fermierilor români. Mai mult, furnizorii de *input*-uri riscă o expunere pe credit de doi ani aproape, ceea ce este imposibil de suportat, în condițiile în care 80% din timpul de creditare cade în sarcina producătorilor de *input*-uri.

În absența plății voluntare la scadență a creditului comercial, conform celor agreate în mod liber prin contracte, și în absența recuperării creanțelor (creditului comercial) prin procedurile de executare silită în caz de neconformare voluntară, furnizorii și distribuitorii (i) nu își vor putea achita propriile obligații de plată față de creditorii lor, (ii) vor fi decapitalizați și (iii) vor fi cel mai probabil nevoiți să acorde mai greu credit comercial, strict în funcție de politicile comerciale individuale ale fiecăruia dintre aceștia. Acest lucru poate (i) afecta producătorii agricoli și, pe cale de consecință, competitivitatea sectorului agricol din România, (ii) diminua ponderea acestuia în produsul intern brut, și posibil (vi) provoca ieșirea de pe piață a unor operatori din sector (furnizori, distribuitori și fermieri). În acest scenariu, concurența pe piață va fi afectată, iar inovația și productivitatea, diminuate.

Scenariul de mai sus este urmarea firească și inevitabilă a afectării negative a drepturilor creditorilor, care, pentru a-și securiza viabilitatea financiară și abilitatea de a funcționa pe piață pe baze economice, ar putea teoretic să fie puși în situația de a decide, în funcție de politicile comerciale individuale și propriul acces la resurse financiare (i) fie să renunțe la creditul

¹ Prin comparație, termenul legal maxim de plata al agricultorilor francezi este de doar 45 de zile.

comercial urmând să furnizeze *input*-urile cu plata în avans sau la livrare, (ii) fie să ceară de la partenerii contractuali garanții independente de plată sau garanții de plată de la societățile-mamă ale partenerilor care sunt mari exploatații agricole. În toate aceste cazuri, fermierii mici și medii ar putea fi afectați, întrucât creditul comercial este esențial pentru viabilitatea lor economică, iar aceștia nu au posibilitatea de a procura garanții independente sau de la societățile mamă, precum concurenții acestora, marile exploatații agricole.

Concluzia naturală este că intervenția abruptă și brutală propusă de Proiect, în sensul suspendării rambursării creditului comercial și a componentelor acestuia și a interzicerii măsurilor de recuperare, executare silită, asupra creanțelor acumulate, va afecta cel mai probabil întregul sector agricol, incluzând aici nu doar furnizorii și distribuitorii, ci și fermierii, mai ales producătorii agricoli mici și mijlocii.

B. Proiectul încalcă principii constituționale

Măsura de amânare a plății unor obligații contractuale și de a interzice măsurile de recuperare, executare silită cu privire la creanțele furnizorilor și producătorilor împotriva fermierilor încalcă mai multe principii constituționale, după cum urmează:

- (i) Reprezintă o îngrădire a accesului liber la justiție, acces care nu poate fi limitat potrivit articolului 21.2 din Constituție care prevede ca „[n]ici o lege nu poate îngrădi exercitarea acestui drept”.

Cum executarea silită este parte integrantă a unui litigiu civil și necesită concursul instanțelor în vederea desfășurării, concluzia firească este că blocarea executărilor silite până la data de 31 decembrie 2025 reprezintă o flagrantă limitare a dreptului de acces la justiție.

- (ii) Reprezintă o încălcare a dreptului de proprietate privată protejat prin articolul 44 al Constituției, fiind mai exact o restrângere a unor drepturi fundamentale ale creditorilor (fie ei furnizori sau producători, fie distribuitori) și anume drepturile de proprietate asupra creanțelor împotriva fermierilor. Aceasta întrucât, ca regulă, amânarea oricărei obligații de plată generează dobânzi în contul creditorilor, dobânzi datorate de debitori.

Cum Proiectul nu menționează că debitele producătorilor agricoli continuă să genereze dobânzi de la data intrării în vigoare până la 31 decembrie 2025, acest aspect reprezintă o „expropriere” întrucât impune creditorilor să suporte, pe costul lor, amânarea plății obligațiilor de către creditorii. Din acest motiv creditorii au drept de regres împotriva Statului pentru dobânzile neachitate, dacă Statul va impune aceste măsuri prin promulgarea Proiectului.

- (iii) Reprezintă o încălcare a limitelor exprese ale delegării legislative.

Conform articolului 115.(6) al Constituției „[o]rdonanțele de urgență ... nu pot afecta regimul instituțiilor fundamentale ale statului, drepturile, libertățile și îndatoririle prevăzute de Constituție...”.

Or, după cum am arătat mai sus, Proiectul generează consecințe negative în domeniul în care intervine, și anume, dreptul de proprietate al creditorilor în componenta sa de

valorificare a creanțelor, unde se înregistrează o expropriere temporară, sau accesul la justiție, care este îngrădit până la 31 decembrie 2025 în ceea ce privește recuperarea creanțelor prin procedura executării silite.

C. Proiectul prezintă carențe de tehnică legislativă

Proiectul ar trebui avizat de către Secretariatul General al Guvernului din punctul de vedere al oportunității promovării acestuia, în sensul motivării situației extraordinare a cărei reglementare nu poate fi amânată, precum și a prezentării consecințelor neadoptării Proiectului, conform Art. 31 al Hotărârii de Guvern nr. 561 din 10 mai 2009.

În egală măsură, este necesar punctul de vedere al autorității de concurență, Consiliul Concurenței, date fiind impactul semnificativ al Proiectului asupra cererii și ofertei și, pe cale de consecință, asupra concurenței pieței relevante a sectorului agricol, cu precădere asupra lanțului de aprovizionare a acestui sector.

D. Propunerile AIPROM și AISR

Soluția propusă de Proiect nu adresează dificultățile sistemice întâmpinate de producătorii agricoli. Dimpotrivă, plasează costurile soluției exclusiv pe umerii furnizorilor și distribuitorilor de *input*-uri agricole, ceea ce poate provoca o „contractie” a sectorului agricol la toate nivelurile (producător/furnizor, distribuitor și fermier) ca urmare a limitării accesului la finanțare, a blocajului financiar și a decapitalizării forțate a operatorilor. Mai mult, soluția propusă prin Proiect agravează în mod abrupt dificultățile operatorilor din piață și alterează pe termen scurt și mediu viabilitatea ecosistemului reprezentat de producători și furnizori, distribuitori și fermieri.

Ca atare, credem că ar fi oportun ca soluția ce poate fi avută în vedere de către MADR să cuprindă un pachet complex de măsuri menite să adreseze problemele sistemice ale agriculturii, așa cum au fost acestea acutizate de seceta din ultimii ani, și anume:

- (i) Ajutoare financiare directe sub forma de granturi sau împrumuturi cu dobândă scăzută, care ar plasa soluția pe umerii celui mai calificat să rezolve problemele din agricultură, și anume Guvernul României.
- (ii) Garantarea de către Guvern României a creditului comercial angajat de către producătorii agricoli în relația cu partenerii acestora, fie ei furnizori sau distribuitori, ceea ce ar permite atât continuitatea fluxului de *input*-uri către fermieri, cât și prezervarea stabilității financiare a furnizorilor/distribuitorilor.
- (iii) Încurajarea și extinderea accesului la asigurări împotriva secetei, eventual caracterul obligatoriu al unei asemenea asigurări.

Pe cale de consecință, Asociația Industriei de Protecția Plantelor din Romania și Alianța Industriei Semințelor din Romania, în numele membrilor săi care asigură aproape 85% din consumul de produse de protecție a plantelor în Romania, respectiv aproximativ 80% din consumul de semințe de uz agricol în România, vă solicita renunțarea la prevederile Art. 6² din Proiect, date fiind consecințele negative, certe și semnificative asupra sectorului agricol și asupra competitivității și modernizării acestuia.

Suntem companii independente într-o piață liberă, care își iau propriile decizii comerciale și nu putem impune soluții comune.

Vă stăm la dispoziție cu suport tehnic și argumente în vederea punerii pe baze constituționale și legale a Proiectului, pentru a evita un impact negativ major asupra operatorilor din sectorul agricol și asupra competitivității și productivității acestuia.

Cu deosebit respect,

Boualem Saidi
Președinte
Asociația Industriei de Protecția
Plantelor din România

Spre știință:

Marcel Ciolacu, Prim-Ministrul României
Marian Neacșu, Viceprim-Ministru
Alina Gorghiu, Ministrul Justiției
Marcel Boloș, Ministrul Finanțelor
Ștefan Oprea, Ministrul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului

Maria Cîrjă
Președinte
Alianța Industriei
Semințelor din România

Maria Cîrjă (Sep 23, 2024 08:17 EDT)